

Εικαστικά
Γ' και Δ' Δημοτικού
Τετράδιο Εργασιών

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Θωμάς Ζωγράφος , Καθηγητής Καλλιτεχνικών Β/θμιας Εκπαίδευσης Αριάδνη Αξαιοπούλου , Δασκάλα Δημήτρης Μπέσσας , Καθηγητής Εικαστικών στο Π.Τ.Δ.Ε. Δυτικής Μακεδονίας Ελεονόρα Μπέσσα , Δασκάλα
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Παναγιώτα Καθούρη , Σχολική σύμβουλος Α/θμιας Εκπαίδευσης Νίκος Καμήλος , Δάσκαλος Γιώργος Τσακίρης , Επίκουρος Καθηγητής στη Σ.Κ.Τ. του Α.Π.Θ.
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Εύα Μπαζού , Σκιτσογράφος - Εικονογράφος
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Σοφία Στέρπη , Φιλολόγος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Γιώργος Σιγάλας , Σύμβουλος Καλλιτεχνικών Μαθημάτων του Π.Ι.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Ελένη Μπούντα , Δασκάλα
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Πάυλος Σάμιος , Εικαστικός Καλλιτέχνης
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Γ΄ Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

Πράξη με τίτλο:

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Δημήτριος Γ. Βλάχος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Θωμάς Ζωγράφος Αριάδνη Αξαπούλου Δημήτρης Μπέσσας Ελεονόρα Μπέσσα

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ Α.Ε.

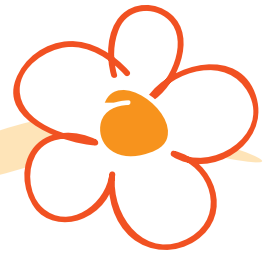

Εικαστικά Γ' και Δ' Δημοτικού Τετράδιο Εργασιών

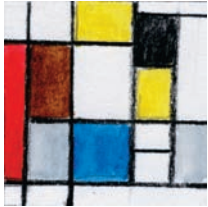
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

Τα σκίτσα του βιβλίου

Κάθε φορά που θα βλέπεις τα παρακάτω σκίτσα θα ξέρεις ότι σημαίνουν...

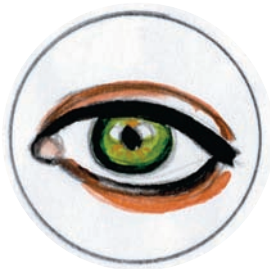
Έργα καλλιτεχνών

Ιδέες για δημιουργίες

Οι δικές μας δημιουργίες

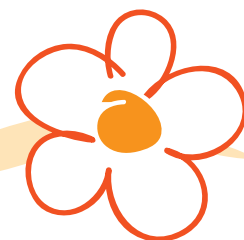

Παρατηρώ τη φύση και το περιβάλλον

Λίγα λόγια για σένα

Οι σελίδες του τετραδίου σου είναι ανοιχτές και περιμένουν τις δικές σου δημιουργίες. Με αφορμή όσα είδες και έμαθες στο βιβλίο των εικαστικών θα φτιάξεις το προσωπικό σου τετράδιο τέχνης.

Ένα τετράδιο που θα φυλάξεις και θα σε περιμένει πάντα να σου θυμίζει κάθε φορά που θα το ανοίξεις, ότι υπήρξες και εσύ ένας μικρός δημιουργός. Τα χρωματιστά μολύβια, οι μαρκαδόροι, τα παστέλ, τα χρωματιστά χαρτιά θα απλωθούν σε όλες τις σελίδες του τετραδίου σου. Θα γράψουν γραμμές, θα σχεδιάσουν σχήματα και θα στολίσουν με χρώματα το δικό σου κόσμο.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α. Μορφικά στοιχεία

A1. «.....», χωρίς τίτλο.....	10
A2. Τροχιογραμμές.....	11
A3. Τροχιές γύρω από το κέντρο (ομόκεντρα)	13
A4. Χρωματολογία	14
A5. Γύρω – ολόγυρα	17
A6. Στο ρυθμό των λουλουδιών.....	18

ΕΝΟΤΗΤΑ Β. Από τη φύση και το περιβάλλον του ανθρώπου

B1. Αντιθέσεις	22
B2. Σκιές.....	23
B3. Μέσα στο νερό...μορφές (αντικατοπτρισμοί)	24
B4. Ερευνητές και δημιουργοί.....	25
B5. Δημιουργίες μέσα από το μεγεθυντικό φακό.....	27
B6. Γεφύρια	28

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ. Τέχνη και τεχνικές

Γ1. Μηχανικές προβολές.....	32
Γ2. Μορφές μέσα από τα χέρια δύο γλυπτών του 20ού αιώνα.....	34
Γ3. Από τις λέξεις στις εικόνες	36

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ. Δημιουργίες και δημιουργοί μέσα από την ιστορία

Δ1. Δύο διάλογοι στην αρχαία ελληνική τέχνη.....	40
Δ2. Βυζαντινή αγιογραφία.....	41
Δ3. Συντροφιά με ένα άλογο στα μονοπάτια της τέχνης.....	42
Δ4. Σέλα και τιμόνι ποδηλάτου	45
Δ5. Γλυπτά που πάλλονται	47
Δ6. Άνθρωποι – κούκλες.....	48
Δ7. Τα άνθη του χαρτιού	49

Παράρτημα ασκήσεων	52
---------------------------------	-----------

Ενότητα Α

Μορφικά Στοιχεία

Με ένα ρυθμό, πολλά σημεία, πυκνές γραμμές, περιγράμματα, σχήματα το ένα μέσα στο άλλο, χρωματολογία θα γεμίσουν τις σελίδες του τετραδίου σου. Μαρκαστόροι, κηρομπογιές, ξυλομπογιές θα είναι τα εργαλεία που θα χρωματίσουν τις δημιουργίες σου.

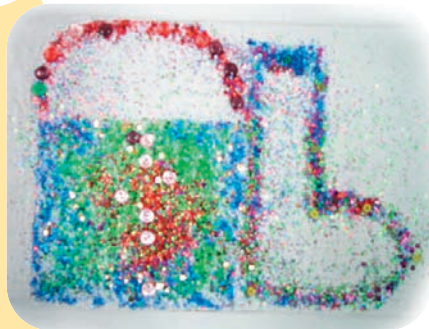

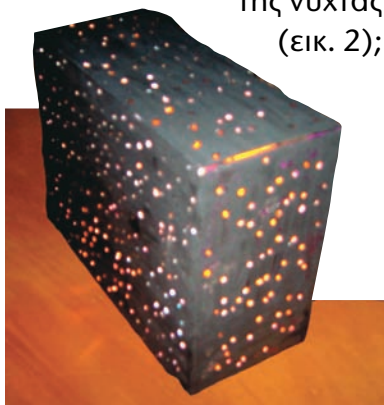
A1

«.....» ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟ

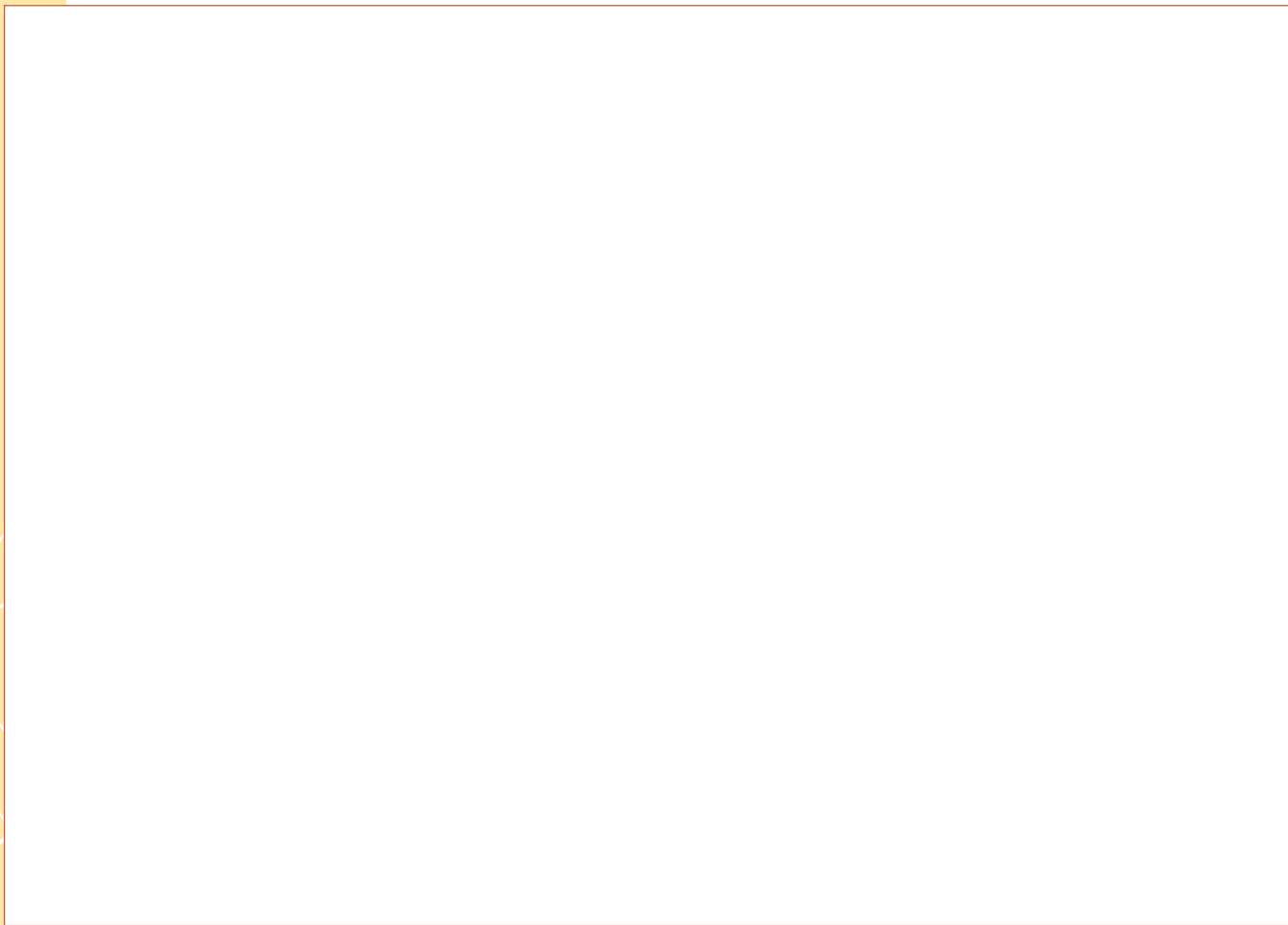
Μπορείς να φανταστείς πώς έγινε το κουτί της νύχτας (εικ. 2);

Κολάζ σημείων με χάντρες, πούλιες και κουμπιά (εικ.1).

Έργο φτιαγμένο με μπατονέτες (εικ. 3).

Σχεδίασε με το μολύβι σου τα φρούτα που θέλεις και γέμισε το σχέδιο σου με χρωματιστά σημεία. Χρησιμοποίησε λεπτούς μαρκαδόρους.